

Çiyid səpini

Biləsuvarıda 8,5 min hektarda pambıq becəriləcək

Bir neçə gündür ki, Biləsuvarıda çiyid səpininə başlanılıb.

Ötən il pambıq plantasiyalarından 28 min 333 ton xam pambıq istehsal edən biləsuvarlı əkinçilər cari ildə 8 min 520 hektar sahəyə çiyid səpməyi planlaşdırıblar.

Bunun üçün 1491 məhsul istehsalçısı ilə müqavilə bağlanılıb və onlar lazımi texnika, toxum, dərman preparatları ilə təmin olunub və digər lazımi köməklik göstərilib.

Rayon Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildırıblər ki, səpin kampaniyasına mütəşəkkil başlayan pambıq istehsalçıları qısa müddətdə 2 min 334 hektar sahəyə toxum səpiblər. İşin yaxşı təşkili nəticəsində gün ərzində rayon üzrə ümumilikdə, 120-130 hektar sahəyə çiyid səpilir. Səpin aparılmış sahənin 1017 hektarı "MKT-İK" MMC-yə, 214 hektarı "AZƏRPAMBIQ" MMC-yə, 625 hektarı "P-AQRO" MMC-yə, 478 hektarı isə "Təcrübə-Sınaq" məntəqəsinə məxsusdur. Məhsul istehsalçıları səpini optimal müddətdə başa çatdırmaq üçün bütün imkanlardan səmərəli istifadə edirlər.

Ağcabədidə isə səpin başa çatmaq üzrədir

Respublikamızın ən iri pambıqçılıq rayonlarından olan Ağcabədidə çiyid səpini başa çatmaq üzrədir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, cari ildə rayon ərazisində 10 min 986,2 hektara yaxın əkin sahəsində pambıq əkilməsi planlaşdırılıb. Bununla əlaqədar olaraq, "Azərpambıq" MMC, "MKT İstehsal Kommersiya" MMC və "P-Agro" MMC ilə istehsalçılar arasında müqavilələr bağlanılıb. Əkin sahələrindən yüksək məhsul əldə etmək üçün aqrotexniki tələblərə düzgün və ardıcıl əməl olunması diqqət mərkəzində saxlanılıb. Sahələr optimal müddətdə şumlanılıb, təmizlənilib, suvarma suyu və mineral gübrələrlə təmin olunub, malalanılıb. Ağcabədi pambıqçılıq səpin kampaniyasına mütəşəkkil başlayaraq qısa müddətdə 9135,86 hektar sahəyə çiyid səpiblər. Səpin aparılmış ərazilərin 343 hektarında çıxış alınıb. Səpin işlərinin bir neçə günə başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Alimin məsləhəti, əkinçinin zəhməti

Son dövrlər yeni texnologiyaların ən çox tətbiq olunduğu sahələrdən biri də kənd təsərrüfatıdır ki, bu da təsadüfi deyil. Çünki dünyada ərzağa tələbat sürətlə artır. Tələbatın ödənilməsi üçün isə daha bol məhsul istehsal edilməlidir. Buna nail olmaq üçün indi bütün dünyada tədqiqatlar aparılır və nəticədə aqrar sektorda daha məhsuldar sortlardan istifadəyə üstünlük verilir.

Azərbaycanda da bu sahəyə xüsusi diqqət yetirilir. Hazırda ölkəmizin kənd təsərrüfatında yeni, daha məhsuldar sortlardan geniş istifadə olunur. Fermerlər bu yolla bitkiçiliyin bütün sahələrində bol məhsul əldə etməyə çalışırlar.

İlk növbədə, mövcud sortlar seleksiya yolu ilə təkmilləşdirilərək daha məhsuldar səviyyəyə gətirilir. Bununla yanaşı, Azərbaycana xarici ölkələrdən də məhsuldar sortlar gətirilir və onlar yerli şəraitə uyğunlaşdırıldıqdan sonra fermerlərə verilir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, son bir neçə ildə meyvəçilikdə və tərəvəzçilikdə məhsuldarlığın artmasının bir səbəbi də bununla bağlıdır.

Təsadüfi deyil ki, indi fermerlər bağ salarkən əvvəlcə mütəxəssislərlə məsləhətləşirlər, əsasən də hansı meyvə sortlarının əkiləcəyi müzakirə edilir. Məqsəd, əlbəttə, daha çox məhsul əldə etməkdir. Odur ki, fermerlər qərar mütəxəssislərin rəyinə uyğun olaraq verirlər.

Onların mütəxəssislərdən məsləhət alarkən əsas diqqət yetirdikləri məqamlardan biri də yeni sortlardan istifadə

Yeni meyvə-tərəvəz sortları bol məhsul yetişdirməyə imkan verir

qaydaları ilə bağlıdır. Məsələn, tovuclu fermerlər bağ salmağa rentabelliği əvvəlcədən nəzərə almaqla üstünlük verirlər. Onlar mütəxəssislərin məsləhətləri əsasında hansı məhsulun gəlir gətirəcəyini öyrənir, istifadə etdikləri torpağın hansı meyvənin yetişməsi üçün əlverişli olduğunu öncədən müəyyənləşdirərək qərar verirlər. Bunun sayəsində rayonda meyvə istehsalı və ixracı xeyli artıb.

Məlumdur ki, hazırda Azərbaycanın meyvə-tərəvəz ixracında pomidor üstünlük təşkil edir. O, qeyri-neft məhsullarının ixracında ölkəmizə ən çox valyuta gətirən tərəvəzdür. Odur ki, ölkədə pomidorun becərilməsinə və xarici bazara çıxarılmasına xüsusi dəstək verilir. Bu məhsul Azərbaycanda iki qaydada yetişdirilir. Biri pomidorun istixanalarda yetişdirilməsi, digəri ənənəvi qaydada, yəni tarlada əkilməsidir. Dövlət məhsulun hər iki qaydada yetişdirilməsi üçün fermerlərə dəstək verir, həmçinin bu sahədə yeni sort məhsuldar toxumlardan istifadəni stimullaşdırır.

Hazırda yaz-tarla işlərinin qızğın çağıdır. Bir çox məhsulların əkinini həyata keçirilir. Saatlı rayonunun Qaralar kəndində çalışan fermer Həbib Əhmədov da özünə məxsus olan əkin sahəsində pomidor becərmək barədə qərar verib. O, həm də bu il əkinin aparılmasında innovativ üsula və daha məhsuldar "Lajin" sortuna üstünlük verib. Qeyd edək ki, "Lajin" sortunun yetişmə müddəti digər növlərə nisbətən çox qıscadır. Belə ki, bu sortdan olan pomidorun yetişmə müddəti 70-80 gündür. Bu sort həmçinin istiliyə dözümlülüyü ilə də seçilir. O səbəbdən təkcə Saatlıda yox, bütün Aran bölgəsinin

də fəaliyyət göstərən fermerlər həmin sortu üstünlük verirlər.

Azərbaycan qədim zamanlardan üzümlüklər diyarı kimi də tanınır. Ölkəmizin müxtəlif yerlərində yüzlərlə üzüm sortu mövcud olub. Lakin indi bu sahədə də daha məhsuldar sortların yetişdirilməsinə ehtiyac var. Üzümçülükdə məhsuldarlıq və ətraf mühitə dözümlülük əsas şərtlərdəndir. AMEA-nın Naxçıvan Bölməsinin Bioresurslar İnstitutunun Meyvə, tərəvəzçilik və üzümçülük laboratoriyasının rəhbəri, aqrar elmlər doktoru Varis Quliyevin üzümçülük sahəsində uzun illər apardığı elmi-tədqiqat işləri uğurla nəticələnib. Alim apardığı tədqiqatlar sayəsində müxtəlif genetik üsullarla yeni yaratdığı "Naxçıvan muskati", "Əlinçə", "Oğuz üzümü", "Qəhvəyi kişmiş", "Milax üzümü", "Bənəniyar üzümü" adlı yeni sortlara görə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyi tərəfindən 6 patent və müəlliflik şəhadətnaməsi alıb.

Sözügədən sortlardan "Qəhvəyi kişmiş" tez, "Əlinçə", "Oğuz üzümü", "Milax üzümü" orta vaxta, "Naxçıvan muskati" və "Bənəniyar üzümü" isə gec yetişəndir. Yeni alınmış perspektivli və iqtisadi əhəmiyyətli üzüm sortlarının ölkəmizin əsas üzümçülük bölgələrində artıq becərilməsinə də başlanılıb.

Mütəxəssislər və fermerlər yeni sortların yaradılmasının və onların əyani tətbiqinin ölkəmizin aqrar sektoruna, ümumən iqtisadiyyatına böyük fayda gətirəcəyinə əminirlər.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"